

ЗАКОН

О ПОТВРЂИВАЊУ КОНВЕНЦИЈЕ О ОГРАНИЧЕЊУ ОДГОВОРНОСТИ ЗА ПОМОРСКА ПОТРАЖИВАЊА И ПРОТОКОЛА ИЗ 1996. ГОДИНЕ О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА КОНВЕНЦИЈЕ О ОГРАНИЧЕЊУ ОДГОВОРНОСТИ ЗА ПОМОРСКА ПОТРАЖИВАЊА

Члан 1.

Потврђује се Конвенција о ограничењу одговорности за поморска потраживања, сачињена у Лондону, 19. новембра 1976. године, у једном оригиналу на енглеском, француском, руском и шпанском језику и Протокол из 1996. године о изменама и допунама Конвенције о ограничењу одговорности за поморска потраживања, сачињен у Лондону 2. маја 1996. године, у једном оригиналном примерку на арапском, кинеском, енглеском, француском, руском и шпанском језику.

Члан 2.

Текст Конвенције о ограничењу одговорности за поморска потраживања и Протокола из 1996. године о изменама и допунама Конвенције о ограничењу одговорности за поморска потраживања, у оригиналу на енглеском језику и у преводу на српски језик гласи:

Convention on Limitation of Liability for Maritime Claims, 1976
(London, 19 November 1976)

THE STATES PARTIES TO THIS CONVENTION,

HAVING RECOGNIZED the desirability of determining by agreement certain uniform rules relating to the limitation of liability for maritime claims,

HAVE DECIDED to conclude a Convention for this purpose and have thereto agreed as follows:

CHAPTER I: THE RIGHT OF LIMITATION

Article 1

Persons entitled to limit liability

1. Shipowners and salvors, as hereinafter defined, may limit their liability in accordance with the rules of this Convention for claims set out in Article 2.
2. The term "shipowner" shall mean the owner, charterer, manager and operator of a seagoing ship.
3. Salvor shall mean any person rendering services in direct connexion with salvage operations. Salvage operations shall also include operations referred to in Article 2, paragraph 1(d), (e) and (f).
4. If any claims set out in Article 2 are made against any person for whose act, neglect or default the shipowner or salvor is responsible, such person shall be entitled to avail himself of the limitation of liability provided for in this Convention.
5. In this Convention the liability of a shipowner shall include liability in an action brought against the vessel itself.
6. An insurer of liability for claims subject to limitation in accordance with the rules of this Convention shall be entitled to the benefits of this Convention to the same extent as the assured himself.
7. The act of invoking limitation of liability shall not constitute an admission of liability.

Article 2

Claims subject to limitation

1. Subject to Articles 3 and 4 the following claims, whatever the basis of liability may be, shall be subject to limitation of liability:
  - (a) claims in respect of loss of life or personal injury or loss of or damage to property (including damage to harbour works, basins and waterways and aids to navigation), occurring on board or in direct connection with the operation of the ship or with salvage operations, and consequential loss resulting therefrom;
  - (b) claims in respect of loss resulting from delay in the carriage by sea of cargo, passengers or their luggage;
  - (c) claims in respect of other loss resulting from infringement of rights other than contractual rights, occurring in direct connection with the operation of the ship or salvage operations;

(d) claims in respect of the raising, removal, destruction or the rendering harmless of a ship which is sunk, wrecked, stranded or abandoned, including anything that is or has been on board such ship;

(e) claims in respect of the removal, destruction or the rendering harmless of the cargo of the ship;

(f) claims of a person other than the person liable in respect of measures taken in order to avert or minimize loss for which the person liable may limit his liability in accordance with this Convention, and further loss caused by such measures.

2. Claims set out in paragraph 1 shall be subject to limitation of liability even if brought by way of recourse or for indemnity under a contract or otherwise. However, claims set out under paragraph 1(d), (e) and (f) shall not be subject to limitation of liability to the extent that they relate to remuneration under a contract with the person liable.

Article 3

Claims excepted from limitation

The rules of this Convention shall not apply to:

(a) claims for salvage or contribution in general average;

(b) claims for oil pollution damage within the meaning of the International Convention on Civil Liability for Oil Pollution Damage, dated 29 November 1969 or of any amendment or Protocol thereto which is in force;

(c) claims subject to any international convention or national legislation governing or prohibiting limitation of liability for nuclear damage;

(d) claims against the shipowner of a nuclear ship for nuclear damage;

(e) claims by servants of the shipowner or salvor whose duties are connected with the ship or the salvage operations, including claims of their heirs, dependants or other persons entitled to make such claims, if under the law governing the contract of service between the shipowner or salvor and such servants the shipowner or salvor is not entitled to limit his liability in respect of such claims, or if he is by such law only permitted to limit his liability to an amount greater than that provided for in Article 6.

Article 4

Conduct barring limitation

A person liable shall not be entitled to limit his liability if it is proved that the loss resulted from his personal act or omission, committed with the intent to cause such loss, or recklessly and with knowledge that such loss would probably result.

Article 5

Counterclaims

Where a person entitled to limitation of liability under the rules of this Convention has a claim against the claimant arising out of the same occurrence, their respective claims shall be set off against each other and the provisions of this Convention shall only apply to the balance, if any.

CHAPTER II: LIMITS OF LIABILITY

Article 6

The general limits

1. The limits of liability for claims other than those mentioned in Article 7, arising on any distinct occasion, shall be calculated as follows:

(a) in respect of claims for loss of life or personal injury,

(i) 333,000 Units of Account for a ship with a tonnage not exceeding 500 tons,

(ii) for a ship with a tonnage in excess thereof, the following amount in addition to that mentioned in (i):

for each ton from 501 to 3,000 tons, 500 Units of Account;

for each ton from 3,001 to 30,000 tons, 333 Units of Account;

for each ton from 30,001 to 70,000 tons, 250 Units of Account; and

for each ton in excess of 70,000 tons, 167 Units of Account,

(b) in respect of any other claims,

(i) 167,000 Units of Account for a ship with a tonnage not exceeding 500 tons,

(ii) for a ship with a tonnage in excess thereof the following amount in addition to that mentioned in (i):

for each ton from 501 to 30,000 tons, 167 Units of Account;

for each ton from 30,001 to 70,000 tons, 125 Units of Account; and

for each ton in excess of 70,000 tons, 83 Units of Account.

2. Where the amount calculated in accordance with paragraph 1(a) is insufficient to pay the claims mentioned therein in full, the amount calculated in accordance with paragraph 1(b) shall be available for payment of the unpaid balance of claims under paragraph 1(a) and such unpaid balance shall rank rateably with claims mentioned under paragraph 1(b).

3. However, without prejudice to the right of claims for loss of life or personal injury according to paragraph 2, a State Party may provide in its national law that claims in respect of damage to harbour works, basins and waterways and aids to navigation shall have such priority over other claims under paragraph 1(b) as is provided by that law.

4. The limits of liability for any salvor not operating from any ship or for any salvor operating solely on the ship to, or in respect of which he is rendering salvage services, shall be calculated according to a tonnage of 1,500 tons.

5. For the purpose of this Convention the ship's tonnage shall be the gross tonnage calculated in accordance with the tonnage measurement rules contained in Annex I of the International Convention on Tonnage Measurement of Ships, 1969.

Article 7

The limit for passenger claims

1. In respect of claims arising on any distinct occasion for loss of life or personal injury to passengers of a ship, the limit of liability of the shipowner thereof shall be an amount of 46,666 Units of Account multiplied by the number of passengers which the ship is authorized to carry according to the ship's certificate, but not exceeding 25 million Units of Account.

2. For the purpose of this Article "claims for loss of life or personal injury to passengers of a ship" shall mean any such claims brought by or on behalf of any person carried in that ship:

(a) under a contract of passenger carriage, or

(b) who, with the consent of the carrier, is accompanying a vehicle or live animals which are covered by a contract for the carriage of goods.

Article 8

Unit of Account

1. The Unit of Account referred to in Articles 6 and 7 is the Special Drawing Right as defined by the International Monetary Fund. The amounts mentioned in Articles 6 and 7 shall be converted into the national currency of the State in which limitation is sought, according to the value of that currency at the date the limitation fund shall have been constituted, payment is made, or security is given which under the law of that State is equivalent to such payment. The value of a national currency in terms of the Special Drawing Right, of a State Party which is a member of the International Monetary Fund, shall be calculated in accordance with the method of valuation applied by the International Monetary Fund in effect at the date in question for its operations and transactions. The value of a national currency in terms of the Special Drawing Right, of a State Party which is not a member of the International Monetary Fund, shall be calculated in a manner determined by that State Party.

2. Nevertheless, those States which are not members of the International Monetary Fund and whose law does not permit the application of the provisions of paragraph 1 may, at the time of signature without reservation as to ratification, acceptance or approval or at the time of ratification, acceptance, approval or accession or at any time thereafter, declare that the limits of liability provided for in this Convention to be applied in their territories shall be fixed as follows:

(a) in respect of Article 6, paragraph 1(a) at an amount of:

(i) 5 million monetary units for a ship with a tonnage not exceeding 500 tons,

(ii) for a ship with a tonnage in excess thereof, the following amount in addition to that mentioned in (i):

for each ton from 501 to 3,000 tons, 7,500 monetary units;

for each ton from 3,001 to 30,000 tons, 5,000 monetary units;

for each ton from 30,001 to 70,000 tons, 3,750 monetary units; and

for each ton in excess of 70,000 tons, 2,500 monetary units; and

(b) in respect of Article 6, paragraph 1(b), at an amount of:

(i) 2.5 million monetary units for a ship with a tonnage not exceeding 500 tons,

(ii) for a ship with a tonnage in excess thereof, the following amount in addition to that mentioned in (i):

for each ton from 501 to 30,000 tons, 2,500 monetary units;

for each ton from 30,001 to 70,000 tons, 1,850 monetary units; and

for each ton in excess of 70,000 tons, 1,250 monetary units; and

(c) in respect of Article 7, paragraph 1, at an amount of 700,000 monetary units multiplied by the number of passengers which the ship is authorized to carry according to its certificate, but not exceeding 375 million monetary units.

Paragraphs 2 and 3 of Article 6 apply correspondingly to sub-paragraphs (a) and (b) of this paragraph.

3. The monetary unit referred to in paragraph 2 corresponds to sixty-five and a half milligrammes of gold of millesimal fineness nine hundred. The conversion of the amounts referred to in paragraph 2 into the national currency shall be made according to the law of the State concerned.

4. The calculation mentioned in the last sentence of paragraph 1 and the conversion mentioned in paragraph 3 shall be made in such a manner as to express in the national currency of the State Party as far as possible the same real value for the amounts in Articles 6 and 7 as is expressed there in units of account. States Parties shall communicate to the depositary the manner of calculation pursuant to paragraph 1, or the result of the conversion in paragraph 3, as the case may be, at the time of the signature without reservation as to ratification, acceptance or approval, or when depositing an instrument referred to in Article 16 and whenever there is a change in either.

Article 9

Aggregation of claims

1. The limits of liability determined in accordance with Article 6 shall apply to the aggregate of all claims which arise on any distinct occasion:

(a) against the person or persons mentioned in paragraph 2 of Article 1 and any person for whose act, neglect or default he or they are responsible; or

(b) against the shipowner of a ship rendering salvage services from that ship and the salvor or salvors operating from such ship and any person for whose act, neglect or default he or they are responsible; or

(c) against the salvor or salvors who are not operating from a ship or who are operating solely on the ship to, or in respect of which, the salvage services are rendered and any person for whose act, neglect or default he or they are responsible.

2. The limits of liability determined in accordance with Article 7 shall apply to the aggregate of all claims subject thereto which may arise on any distinct occasion against the person or persons mentioned in paragraph 2 of Article 1 in respect of the ship referred to in Article 7 and any person for whose act, neglect or default he or they are responsible.

Article 10

Limitation of liability without constitution of a limitation fund

1. Limitation of liability may be invoked notwithstanding that a limitation fund as mentioned in Article 11 has not been constituted. However, a State Party may provide in its national law that, where an action is brought in its Courts to enforce a claim subject to limitation, a person liable may only invoke the right to limit liability if a limitation fund has been constituted in accordance with the provisions of this Convention or is constituted when the right to limit liability is invoked.

2. If limitation of liability is invoked without the constitution of a limitation fund, the provisions of Article 12 shall apply correspondingly.

3. Questions of procedure arising under the rules of this Article shall be decided in accordance with the national law of the State Party in which action is brought.

CHAPTER III: THE LIMITATION FUND

Article 11

Constitution of the fund

1. Any person alleged to be liable may constitute a fund with the Court or other competent authority in any State Party in which legal proceedings are instituted in respect of claims subject to limitation. The fund shall be constituted in the sum of such of the amounts set out in Articles 6 and 7 as are applicable to claims for which that person may be liable, together with interest thereon from the date of the occurrence giving rise to the liability until the date of the constitution of the fund. Any fund thus constituted shall be available only for the payment of claims in respect of which limitation of liability can be invoked.
2. A fund may be constituted, either by depositing the sum, or by producing a guarantee acceptable under the legislation of the State Party where the fund is constituted and considered to be adequate by the Court or other competent authority.
3. A fund constituted by one of the persons mentioned in paragraph 1(a), (b) or (c) or paragraph 2 of Article 9 or his insurer shall be deemed constituted by all persons mentioned in paragraph 1(a), (b) or (c) or paragraph 2, respectively.

Article 12

Distribution of the fund

1. Subject to the provisions of paragraphs 1, 2 and 3 of Article 6 and of Article 7, the fund shall be distributed among the claimants in proportion to their established claims against the fund.
2. If, before the fund is distributed, the person liable, or his insurer, has settled a claim against the fund such person shall, up to the amount he has paid, acquire by subrogation the rights which the person so compensated would have enjoyed under this Convention.
3. The right of subrogation provided for in paragraph 2 may also be exercised by persons other than those therein mentioned in respect of any amount of compensation which they may have paid, but only to the extent that such subrogation is permitted under the applicable national law.
4. Where the person liable or any other person establishes that he may be compelled to pay, at a later date, in whole or in part any such amount of compensation with regard to which such person would have enjoyed a right of subrogation pursuant to paragraphs 2 and 3 had the compensation been paid before the fund was distributed, the Court or other competent authority of the State where the fund has been constituted may order that a sufficient sum shall be provisionally set aside to enable such person at such later date to enforce his claim against the fund.

Article 13

Bar to other actions

1. Where a limitation fund has been constituted in accordance with Article 11, any person having made a claim against the fund shall be barred from exercising any right in respect of such claim against any other assets of a person by or on behalf of whom the fund has been constituted.
2. After a limitation fund has been constituted in accordance with Article 11, any ship or other property, belonging to a person on behalf of whom the fund has been

constituted, which has been arrested or attached within the jurisdiction of a State Party for a claim which may be raised against the fund, or any security given, may be released by order of the Court or other competent authority of such State. However, such release shall always be ordered if the limitation fund has been constituted:

- (a) at the port where the occurrence took place, or, if it took place out of port, at the first port of call thereafter; or
- (b) at the port of disembarkation in respect of claims for loss of life or personal injury; or
- (c) at the port of discharge in respect of damage to cargo; or
- (d) in the State where the arrest is made.

3. The rules of paragraphs 1 and 2 shall apply only if the claimant may bring a claim against the limitation fund before the Court administering that fund and the fund is actually available and freely transferable in respect of that claim.

Article 14

Governing law

Subject to the provisions of this Chapter the rules relating to the constitution and distribution of a limitation fund, and all rules of procedure in connection therewith, shall be governed by the law of the State Party in which the fund is constituted.

CHAPTER IV: SCOPE OF APPLICATION

Article 15

1. This Convention shall apply whenever any person referred to in Article 1 seeks to limit his liability before the Court of a State Party or seeks to procure the release of a ship or other property or the discharge of any security given within the jurisdiction of any such State. Nevertheless, each State Party may exclude wholly or partially from the application of this Convention any person referred to in Article 1 who at the time when the rules of this Convention are invoked before the Courts of that State does not have his habitual residence in a State Party or does not have his principal place of business in a State Party or any ship in relation to which the right of limitation is invoked or whose release is sought and which does not at the time specified above fly the flag of a State Party.

2. A State Party may regulate by specific provisions of national law the system of limitation of liability to be applied to vessels which are:

- (a) according to the law of that State, ships intended for navigation on inland waterways
- (b) ships of less than 300 tons.

A State Party which makes use of the option provided for in this paragraph shall inform the depositary of the limits of liability adopted in its national legislation or of the fact that there are none.

3. A State Party may regulate by specific provisions of national law the system of limitation of liability to be applied to claims arising in cases in which interests of persons who are nationals of other States Parties are in no way involved.

4. The Courts of a State Party shall not apply this Convention to ships constructed for, or adapted to, and engaged in, drilling:

- (a) when that State has established under its national legislation a higher limit of liability than that otherwise provided for in Article 6; or

(b) when that State has become party to an international convention regulating the system of liability in respect of such ships.

In a case to which sub-paragraph (a) applies that State Party shall inform the depositary accordingly.

5. This Convention shall not apply to:

(a) air-cushion vehicles;

(b) floating platforms constructed for the purpose of exploring or exploiting the natural resources of the sea-bed or the subsoil thereof.

CHAPTER V: FINAL CLAUSES

Article 16

Signature, ratification and accession

1. This Convention shall be open for signature by all States at the Headquarters of the Inter-Governmental Maritime Consultative Organization (hereinafter referred to as "the Organization") from 1 February 1977 until 31 December 1977 and shall thereafter remain open for accession.

2. All States may become parties to this Convention by:

(a) signature without reservation as to ratification, acceptance or approval; or

(b) signature subject to ratification, acceptance or approval followed by ratification, acceptance or approval; or

(c) accession.

3. Ratification, acceptance, approval or accession shall be effected by the deposit of a formal instrument to that effect with the Secretary-General of the Organization (hereinafter referred to as "the Secretary-General").

Article 17

Entry into force

1. This Convention shall enter into force on the first day of the month following one year after the date on which twelve States have either signed it without reservation as to ratification, acceptance or approval or have deposited the requisite instruments of ratification, acceptance, approval or accession.

2. For a State which deposits an instrument of ratification, acceptance, approval or accession, or signs without reservation as to ratification, acceptance or approval, in respect of this Convention after the requirements for entry into force have been met but prior to the date of entry into force, the ratification, acceptance, approval or accession or the signature without reservation as to ratification, acceptance or approval, shall take effect on the date of entry into force of the Convention or on the first day of the month following the ninetieth day after the date of the signature or the deposit of the instrument, whichever is the later date.

3. For any State which subsequently becomes a Party to this Convention, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of ninety days after the date when such State deposited its instrument.

4. In respect of the relations between States which ratify, accept, or approve this Convention or accede to it, this Convention shall replace and abrogate the International Convention relating to the Limitation of the Liability of Owners of Sea-going Ships, done at Brussels on 10 October 1957, and the International Convention

for the Unification of certain Rules relating to the Limitation of Liability of the Owners of Sea-going Vessels, signed at Brussels on 25 August 1924.

Article 18

Reservations

1. Any State may, at the time of signature, ratification, acceptance, approval or accession, reserve the right to exclude the application of Article 2 paragraph 1(d) and (e). No other reservations shall be admissible to the substantive provisions of this Convention.
2. Reservations made at the time of signature are subject to confirmation upon ratification, acceptance or approval.
3. Any State which has made a reservation to this Convention may withdraw it at any time by means of a notification addressed to the Secretary-General. Such withdrawal shall take effect on the date the notification is received. If the notification states that the withdrawal of a reservation is to take effect on a date specified therein, and such date is later than the date the notification is received by the Secretary-General, the withdrawal shall take effect on such later date.

Article 19

Denunciation

1. This Convention may be denounced by a State Party at any time one year from the date on which the Convention entered into force for that Party.
2. Denunciation shall be effected by the deposit of an instrument with the Secretary-General.
3. Denunciation shall take effect on the first day of the month following the expiration of one year after the date of deposit of the instrument, or after such longer period as may be specified in the instrument.

Article 20

Revision and amendment

1. A Conference for the purpose of revising or amending this Convention may be convened by the Organization.
2. The Organization shall convene a Conference of the States Parties to this Convention for revising or amending it at the request of not less than one-third of the Parties.
3. After the date of the entry into force of an amendment to this Convention, any instrument of ratification, acceptance, approval or accession deposited shall be deemed to apply to the Convention as amended, unless a contrary intention is expressed in the instrument.

Article 21

Revision of the limitation amounts and of Unit of Account or monetary unit

1. Notwithstanding the provisions of Article 20, a Conference only for the purposes of altering the amounts specified in Articles 6 and 7 and in Article 8, paragraph 2, or of substituting either or both of the Units defined in Article 8, paragraphs 1 and 2, by

other units shall be convened by the Organization in accordance with paragraphs 2 and 3 of this Article. An alteration of the amounts shall be made only because of a significant change in their real value.

2. The Organization shall convene such a Conference at the request of not less than one fourth of the States Parties.

3. A decision to alter the amounts or to substitute the Units by other units of account shall be taken by a two-thirds majority of the States Parties present and voting in such Conference.

4. Any State depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession to the Convention, after entry into force of an amendment, shall apply the Convention as amended.

Article 22

Depositary

1. This Convention shall be deposited with the Secretary-General.

2. The Secretary-General shall:

(a) transmit certified true copies of this Convention to all States which were invited to attend the Conference on Limitation of Liability for Maritime Claims and to any other States which accede to this Convention;

(b) inform all States which have signed or acceded to this Convention of:

(i) each new signature and each deposit of an instrument and any reservation thereto together with the date thereof;

(ii) the date of entry into force of this Convention or any amendment thereto;

(iii) any denunciation of this Convention and the date on which it takes effect;

(iv) any amendment adopted in conformity with Articles 20 or 21;

(v) any communication called for by any Article of this Convention.

3. Upon entry into force of this Convention, a certified true copy thereof shall be transmitted by the Secretary-General to the Secretariat of the United Nations for registration and publication in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations.

Article 23

Languages

This Convention is established in a single original in the English, French, Russian and Spanish languages, each text being equally authentic.

DONE AT LONDON this nineteenth day of November one thousand nine hundred and seventy-six.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned being duly authorized for that purpose have signed this Convention.

PROTOCOL OF 1996 TO AMEND THE CONVENTION ON LIMITATION OF LIABILITY FOR MARITIME CLAIMS, 1976

THE PARTIES TO THE PRESENT PROTOCOL,

CONSIDERING that it is desirable to amend the Convention on Limitation of Liability for Maritime Claims, done at London on 19 November 1976, to provide for enhanced compensation and to establish a simplified procedure for updating the limitation amounts,

HAVE AGREED as follows:

Article 1

For the purposes of this Protocol:

1. "Convention" means the Convention on Limitation of Liability for Maritime Claims, 1976.
2. "Organization" means the International Maritime Organization.
3. "Secretary-General" means the Secretary-General of the Organization.

Article 2

Article 3, subparagraph (a) of the Convention is replaced by the following text:

(a) claims for salvage, including, if applicable, any claim for special compensation under article 14 of the International Convention on Salvage 1989, as amended, or contribution in general average;

Article 3

Article 6, paragraph 1 of the Convention is replaced by the following text:

1. The limits of liability for claims other than those mentioned in article 7, arising on any distinct occasion, shall be calculated as follows:

(a) in respect of claims for loss of life or personal injury,

(i) 2 million Units of Account for a ship with a tonnage not exceeding 2,000 tons,

(ii) for a ship with a tonnage in excess thereof, the following amount in addition to that mentioned in (i):

for each ton from 2,001 to 30,000 tons, 800 Units of Account;
for each ton from 30,001 to 70,000 tons, 600 Units of Account; and
for each ton in excess of 70,000 tons, 400 Units of Account,

(b) in respect of any other claims,

(i) 1 million Units of Account for a ship with a tonnage not exceeding 2,000 tons,

(ii) for a ship with a tonnage in excess thereof, the following amount in addition to that mentioned in (i):

for each ton from 2,001 to 30,000 tons, 400 Units of Account;
for each ton from 30,001 to 70,000 tons, 300 Units of Account; and
for each ton in excess of 70,000 tons, 200 Units of Account.

Article 4

Article 7, paragraph 1 of the Convention is replaced by the following text:

In respect of claims arising on any distinct occasion for loss of life or personal injury to passengers of a ship, the limit of liability of the shipowner thereof shall be an amount of 175,000 Units of Account multiplied by the number of passengers which the ship is authorized to carry according to the ship's certificate.

Article 5

Article 8, paragraph 2 of the Convention is replaced by the following text:

2. Nevertheless, those States which are not members of the International Monetary Fund and whose law does not permit the application of the provisions of paragraph 1 may, at the time of signature without reservation as to ratification, acceptance or approval or at the time of ratification, acceptance, approval or accession or at any time thereafter, declare that the limits of liability provided for in this Convention to be applied in their territories shall be fixed as follows:

(a) in respect of article 6, paragraph 1 (a), at an amount of

(i) 30 million monetary units for a ship with a tonnage not exceeding 2,000 tons;

(ii) for a ship with a tonnage in excess thereof, the following amount in addition to that mentioned in (i):

for each ton from 2,001 to 30,000 tons, 12,000 monetary units;

for each ton from 30,001 to 70,000 tons, 9,000 monetary units; and

for each ton in excess of 70,000 tons, 6,000 monetary units; and

(b) in respect of article 6, paragraph 1 (b), at an amount of:

(i) 15 million monetary units for a ship with a tonnage not exceeding 2,000 tons;

(ii) for a ship with a tonnage in excess thereof, the following amount in addition to that mentioned in (i):

for each ton from 2,001 to 30,000 tons, 6,000 monetary units;

for each ton from 30,001 to 70,000 tons, 4,500 monetary units; and

for each ton in excess of 70,000 tons, 3,000 monetary units; and

(c) in respect of article 7, paragraph 1, at an amount of 2,625,000 monetary units multiplied by the number of passengers which the ship is authorized to carry according to its certificate.

Paragraphs 2 and 3 of article 6 apply correspondingly to subparagraphs (a) and (b) of this paragraph.

Article 6

The following text is added as paragraph *3bis* in article 15 of the Convention:

3bis Notwithstanding the limit of liability prescribed in paragraph 1 of article 7, a State Party may regulate by specific provisions of national law the system of liability to be applied to claims for loss of life or personal injury to passengers of a ship, provided that the limit of liability is not lower than that prescribed in paragraph 1 of article 7. A State Party which makes use of the option provided for in this paragraph shall inform

the Secretary-General of the limits of liability adopted or of the fact that there are none.

Article 7

Article 18, paragraph 1 of the Convention is replaced by the following text:

1. Any State may, at the time of signature, ratification, acceptance, approval or accession, or at any time thereafter, reserve the right:

(a) to exclude the application of article 2, paragraphs l(d) and (e);

(b) to exclude claims for damage within the meaning of the International Convention on Liability and Compensation for Damage in Connection with the Carriage of Hazardous and Noxious Substances by Sea, 1996 or of any amendment or protocol thereto.

No other reservations shall be admissible to the substantive provisions of this Convention.

Article 8

Amendment of limits

1. Upon the request of at least one half, but in no case less than six, of the States Parties to this Protocol, any proposal to amend the limits specified in article 6, paragraph 1, article 7, paragraph 1 and article 8, paragraph 2 of the Convention as amended by this Protocol shall be circulated by the Secretary-General to all Members of the Organization and to all Contracting States.

2. Any amendment proposed and circulated as above shall be submitted to the Legal Committee of the Organization (the Legal Committee) for consideration at a date at least six months after the date of its circulation.

3. All Contracting States to the Convention as amended by this Protocol, whether or not Members of the Organization, shall be entitled to participate in the proceedings of the Legal Committee for the consideration and adoption of amendments.

4. Amendments shall be adopted by a two-thirds majority of the Contracting States to the Convention as amended by this Protocol present and voting in the Legal Committee expanded as provided for in paragraph 3, on condition that at least one half of the Contracting States to the Convention as amended by this Protocol shall be present at the time of voting.

5. When acting on a proposal to amend the limits, the Legal Committee shall take into account the experience of incidents and, in particular, the amount of damage resulting therefrom, changes in the monetary values and the effect of the proposed amendment on the cost of insurance.

6.

(a) No amendment of the limits under this article may be considered less than five years from the date on which this Protocol was opened for signature nor less than five years from the date of entry into force of a previous amendment under this article.

(b) No limit may be increased so as to exceed an amount which corresponds to the limit laid down in the Convention as amended by this Protocol increased by six per cent per year calculated on a compound basis from the date on which this Protocol was opened for signature.

(c) No limit may be increased so as to exceed an amount which corresponds to the limit laid down in the Convention as amended by this Protocol multiplied by three.

7. Any amendment adopted in accordance with paragraph 4 shall be notified by the Organization to all Contracting States. The amendment shall be deemed to have been accepted at the end of a period of eighteen months after the date of notification, unless within that period not less than one-fourth of the States that were Contracting States at the time of the adoption of the amendment have communicated to the Secretary-General that they do not accept the amendment, in which case the amendment is rejected and shall have no effect.

8. An amendment deemed to have been accepted in accordance with paragraph 7 shall enter into force eighteen months after its acceptance.

9. All Contracting States shall be bound by the amendment, unless they denounce this Protocol in accordance with paragraphs 1 and 2 of article 12 at least six months before the amendment enters into force. Such denunciation shall take effect when the amendment enters into force.

10. When an amendment has been adopted but the eighteen-month period for its acceptance has not yet expired, a State which becomes a Contracting State during that period shall be bound by the amendment if it enters into force. A State which becomes a Contracting State after that period shall be bound by an amendment which has been accepted in accordance with paragraph 7. In the cases referred to in this paragraph, a State becomes bound by an amendment when that amendment enters into force, or when this Protocol enters into force for that State, if later.

Article 9

1. The Convention and this Protocol shall, as between the Parties to this Protocol, be read and interpreted together as one single instrument.

2. A State which is Party to this Protocol but not a Party to the Convention shall be bound by the provisions of the Convention as amended by this Protocol in relation to other States Parties hereto, but shall not be bound by the provisions of the Convention in relation to States Parties only to the Convention.

3. The Convention as amended by this Protocol shall apply only to claims arising out of occurrences which take place after the entry into force for each State of this Protocol.

4. Nothing in this Protocol shall affect the obligations of a State which is a Party both to the Convention and to this Protocol with respect to a State which is a Party to the Convention but not a Party to this Protocol.

FINAL CLAUSES

Article 10

Signature, ratification, acceptance, approval and accession

1. This Protocol shall be open for signature at the Headquarters of the Organization from 1 October 1996 to 30 September 1997 by all States.

Any State may express its consent to be bound by this Protocol by:

- (a) signature without reservation as to ratification, acceptance or approval; or
- (b) signature subject to ratification, acceptance or approval followed by ratification, acceptance or approval; or
- (c) accession.

3. Ratification, acceptance, approval or accession shall be effected by the deposit of an instrument to that effect with the Secretary-General.

4. Any instrument of ratification, acceptance, approval or accession deposited after the entry into force of an amendment to the Convention as amended by this Protocol shall be deemed to apply to the Convention so amended, as modified by such amendment.

Article 11

Entry into force

1. This Protocol shall enter into force ninety days following the date on which ten States have expressed their consent to be bound by it.
2. For any State which expresses its consent to be bound by this Protocol after the conditions in paragraph 1 for entry into force have been met, this Protocol shall enter into force ninety days following the date of expression of such consent.

Article 12

Denunciation

1. This Protocol may be denounced by any State Party at any time after the date on which it enters into force for that State Party.
2. Denunciation shall be effected by the deposit of an instrument of denunciation with the Secretary-General.
3. A denunciation shall take effect twelve months, or such longer period as may be specified in the instrument of denunciation, after its deposit with the Secretary-General.
4. As between the States Parties to this Protocol, denunciation by any of them of the Convention in accordance with article 19 thereof shall not be construed in any way as a denunciation of the Convention as amended by this Protocol.

Article 13

Revision and amendment

1. A conference for the purpose of revising or amending this Protocol may be convened by the Organization.
2. The Organization shall convene a conference of Contracting States to this Protocol for revising or amending it at the request of not less than one-third of the Contracting Parties.

Article 14

Depositary

1. This Protocol and any amendments accepted under article 8 shall be deposited with the Secretary-General.

The Secretary-General shall:

(a) inform all States which have signed or acceded to this Protocol of:

(i) each new signature or deposit of an instrument together with the date thereof;

(ii) each declaration and communication under article 8, paragraph 2 of the Convention as amended by this Protocol, and article 8, paragraph 4 of the Convention;

(iii) the date of entry into force of this Protocol;

(iv) any proposal to amend limits which has been made in accordance with article 8, paragraph 1

(v) any amendment which has been adopted in accordance with article 8, paragraph 4;

(vi) any amendment deemed to have been accepted under article 8, paragraph 7, together with the date on which that amendment shall enter into force in accordance with paragraphs 8 and 9 of that article;

(vii) the deposit of any instrument of denunciation of this Protocol together with the date of the deposit and the date on which it takes effect;

(b) transmit certified true copies of this Protocol to all Signatory States and to all States

which accede to this Protocol.

3. As soon as this Protocol enters into force, the text shall be transmitted by the Secretary-General to the Secretariat of the United Nations for registration and publication in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations.

Article 15

Languages

This Protocol is established in a single original in the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish languages, each text being equally authentic.

DONE AT LONDON this second day of May one thousand nine hundred and ninety-six.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized by their respective Governments for that purpose, have signed this Protocol.

КОНВЕНЦИЈА О ОГРАНИЧЕЊУ ОДГОВОРНОСТИ ЗА ПОМОРСКА ПОТРАЖИВАЊА

ДРЖАВЕ УГОВАРАТЕЉИЦЕ ове конвенције

ПРИЗНАЈУЋИ потребу да се конвенцијом уреде неке заједничке одредбе које се односе на ограничење одговорности за поморска потраживања;

ОДЛУЧИЛЕ СУ да закључе конвенцију у ту сврху и договориле се о следећем:

Глава I

ПРАВО НА ОГРАНИЧЕЊЕ

Лица која имају право на ограничење одговорности

Члан 1.

Власници бродова и спасиоци, како су дефинисани у даљем тексту ове конвенције, могу да ограниче своју одговорност у складу са одредбама ове конвенције за потраживања из члана 2. ове конвенције.

Израз „власник брода“ значи власник, чартерер, менаџер и бродар поморског брода.

„Спасилац“ значи свако лице које пружа услуге у непосредној вези са операцијама спасавања или помоћи. Операције спасавања такође обухватају и операције из члана 2, став 1. так. д), е) и ф) ове конвенције.

Ако се неко потраживање из члана 2. ове конвенције односи на лице за чије радње, пропусте или грешке одговара власник или спасилац, то лице има право да се користи ограничењем одговорности према овој конвенцији.

У овој конвенцији израз „одговорност власника брода“ обухвата одговорност која произлази из тужбе покренуте против самог брода.

Осигуратељ одговорности за потраживања које подлежу ограничењу у складу са одредбама ове конвенције има право да се користи повластицама ове конвенције у истој мери као и сам осигураник.

Позивање на ограничење одговорности не значи и признање саме одговорности.

Потраживања које подлежу ограничењу

Члан 2.

У зависности од одредаба чл. 3. и 4. ове конвенције, следећа потраживања, без обзира на основ одговорности, предмет су ограничења одговорности:

а) потраживања због смрти или телесне повреде или због губитка или оштећења имовине (укључујући и штету на лучким постројењима, базенима, прилазним пловним путевима и ознакама за пловидбу), до којих је дошло на броду или у непосредној вези са коришћењем брода или радњама спашавања, као и на посредне штете које из тога произлазе;

б) потраживања због сваке штете која произлази из закашњења у превозу морем, терета, путника или њиховог пртљага;

ц) потраживања због других штета које произлазе из повреде вануговорних права, које су настале у непосредној вези с искоришћивањем брода или радњама спасавања;

д) потраживања због подизања на површину, уклањања, уништења или чињења нешкодљивим брода који је потонуо, претрпео бродолом, насукао се или је напуштен, укључујући и све што је на броду или је било на броду;

е) потраживања због уклањања, уништења или чињења нешкодљивим терета на броду;

ф) потраживања другог лица, а не лица које одговара, због мера предузетих у циљу спречавања или смањења штете за коју лице које одговара може ограничити своју одговорност у складу са овом конвенцијом, и због даљих штета проузрокованих тим мерама.

Потраживања наведена у ставу 1. овог члана подлежу ограничењу одговорности чак и ако је подигнута тужба, уговорна или вануговорна, регресна или по основу јемства. Међутим, потраживања наведена у ставу 1. тач. д), е) и ф) овог члана, не подлежу ограничењу одговорности у обиму у којем се она односе на накнаду по основу уговора са лицем која одговара.

Потраживања изузета од ограничења

Члан 3.

Одредбе ове конвенције не примењују се на

а) потраживања из наслова спасавања или доприноса у заједничкој хаварији;

б) потраживања због штета од загађења нафтом у смислу Међународне конвенције о грађанској одговорности за штете проузроковане загађењем нафтом од 29. новембра 1969. године, или накнадних измена и допуна или Протокола уз Конвенцију који су на снази;

ц) потраживања која су предмет неке међународне конвенције или националног права које уређује или забрањује ограничење одговорности за нуклеарне штете;

д) потраживања према власнику нуклеарног брода за нуклеарне штете;

е) потраживања службеника власника брода или спасиоца чији су задаци везани за службу брода или за радње спасавања, укључујући потраживања њихових наследника, правних наследника или других лица која имају основ за таква потраживања њихових наследника, правних наследника или других лица која имају основу за таква потраживања ако-према праву које се примењује на уговор о раду који је закључен између власника брода или спасиоца и таквих службеника-власник брода или спасилац немају право да ограниче своју одговорност у односу на таква потраживања, или ако је према том праву њему допуштено једино да ограничи своју одговорност у односу на таква потраживања, или ако је према том праву њему допуштено једино да ограничи своју одговорност на износ који је виши од износа предвиђеног у члану 6. ове конвенције.

Понашање које укида ограничење

Члан 4.

Лице које одговара нема право да ограничи своју одговорност ако се докаже да је штета настала његовом личним деловањем или пропустом,

учињеним с намером да се изазове штета, или безобзирно и са знањем да ће до такве штете вероватно доћи.

Компензација потраживања

Члан 5.

Ако лице које има право на ограничење одговорности на основу одредаба ове конвенције, има према свом повериоцу потраживање које произилази из истог догађаја, њихова потраживања ће се међусобно пребити, а одредбе ове конвенције примени ће се само на евентуални остатак.

Глава II

ГРАНИЦЕ ОДГОВОРНОСТИ

Опште одредбе

Члан 6.

Границе одговорности за потраживања, осим оних које су наведене у члану 7. ове конвенције, која произилазе из једног појединачног догађаја, обрачунавају се на следећи начин:

а) у погледу потраживања због смрти или телесних повреда,

(i) 333.000 обрачунских јединица за брод с тонажом која не прелази 500 тона.

(ii) за брод са тонажом која прелази 500 тона, обрачунава се следећи износ као додатак износу у подтачки (i):

За сваку тону од 501 до 3.000 тона - 500 обрачунских јединица;

За сваку тону од 3.001 до 30.000 тона - 333 обрачунских јединица;

За сваку тону од 30.001 до 70.000 тона – 250 обрачунских јединица; и

За сваку тону која прелази 70.000 тона – 167 обрачунских јединица;

б) у погледу осталих потраживања;

(i) 167.000 обрачунских јединица за брод с тонажом која не прелази 500 тона,

(ii) за брод с тонажом која прелази 500 тона обрачунава се следећи износ као додатак износу у подтачки (i):

за сваку тону од 501 до 30.000 тона – 167 обрачунских јединица;

за сваку тону од 30.001 до 70.000 тона – 125 обрачунских јединица, и

за сваку тону која прелази 70.000 тона – 83 обрачунских јединица.

Када износ који се обрачунава у складу са ставом 1 тачка а) овог члана, није довољан за потпуно намирење потраживања која се наводе у тој тачки, износ који се обрачунава у складу са ставом 1. тачка б) овог члана, на располагању је за накнаду неисплаћеног остатка потраживања из става 1. тачка а) овог члана, и такав неисплаћени остатак конкурише, *pro rata*, са потраживања из става 1. тачке б).

Међутим, без утицаја на права на потраживање због смрти или телесних повреда у складу са ставом 2. овог члана, држава уговорница може предвидети у свом националном законодавству да потраживања која се односе на штету лучким постројењима, базенима, прилазним пловним путевима и ознакама за пловидбу имају предност пред осталим потраживања из става 1. тачка б) овог члана, како је предвиђено у том праву.

Ограничења одговорности за сваког спасиоца који не обавља радње спасавања са неког брода или за сваког спасиоца који делује искључиво на броду којем или у односу на кога пружа услуге спасавања, обрачунавају се према тонажи од 1.500 тона.

За сврхе ове конвенције, тонажа брода је бруто тонажа која се израчунава према правилима о баждарењу која су садржана у Додатку I. Међународне конвенције о баждарењу бродова, усвојене 1969. године.

Границе за потраживања путника

Члан 7.

У случају потраживања због смрти или телесних повреда путника на броду, која су настала из истог догађаја, граница одговорности власника брода је износ од 46.666 обрачунских јединица помножених бројем путника које је брод овлашћен да превози на основу бродске исправе, али највише од 25 милиона обрачунских јединица.

У смислу овога члана „потраживања због смрти или телесних повреда путника на броду“ значи свако потраживања које истакне лице које се превози бродом или за његов рачун:

а) на основу уговора о превозу путника, или

б) уз пристанак возара, које прати неко возило или живе животиње на основу уговора о превозу робе.

Обрачунска јединица

Члан 8.

Обрачунска јединица наведена у чл. 6. и 7. ове конвенције, је право вучења како га је дефинисао Међународни монетарни фонд. Износи наведени у чл. 6. и 7. ове конвенције прерачунавају се у домаћу валуту државе у којој се тражи ограничење одговорности, у складу са вредности те валуте на дан оснивања фонда, а плаћа се или пружа одговарајуће јемство према праву те државе. Вредност домаће валуте у специјалним правима вучења државе уговорнице која је чланица Међународнога монетарног фонда, обрачунава се према методи вредности коју тог дана примењује Међународни монетарни фонд за сопствене операције и трансакције. Вредност домаће валуте у специјалним правима вучења државе уговорнице која није чланица Међународног монетарног фонда, обрачунава се на начин који одреди та држава уговорница.

Међутим, државе које нису чланице Међународнога монетарног фонда и чија права не допуштају примену одредаба става 1. овог члана, могу, приликом потписивања без резерве у погледу потврђивања, прихватања или одобрења или приликом потврђивања, прихватања, одобрења или приступања или било када након тога, да изјаве да се граница одговорности предвиђена у овој конвенцији, која се примењује на њихову подручју, утврђује на следећи начин:

(а) у погледу члана 6. став 1. тачка а) на износ од:

(i) 5 милиона новчаних јединица за брод с тонажом која не прекорачује 500 тона;

(ii) за брод са тонажом која прелази горе наведени износ, обрачунава се следећи износ као додатак износу у подтачки (i):

за сваку тону од 501 до 3.000 тона – 7.000 новчаних јединица;

за сваку тону од 3.001 до 30.000 тона – 5.000 новчаних јединица;

за сваку тону од 30.001 до 70.000 тона – 3.750 новчаних јединица; и
за сваку тону која прелази 70.000 тона – 2.500 новчаних јединица;

(б) у погледу члана 6. став 1. тачка б), на износ од:

(i) 2,5 милиона новчаних јединица за брод с тонажом која не прелази 500 тона;

(ii) за брод с тонажом која прекорачује горе наведени износ, обрачунава се следећи износ као додатак износу у подтачки (i):

за сваку тону од 501 до 30.000 тона – 2.500 новчаних јединица;

за сваку тону од 30.001 до 70.000 тона – 1.850 новчаних јединица;

за сваку тону која прелази 70.000 тона – 1.250 новчаних јединица; и

(ц) у погледу члана 7. става 1. на износ од 700.000 новчаних јединица помножених бројем путника које је брод овлашћен да превози на основу бродске исправе, али највише до 375 милиона новчаних јединица.

Одредбе члана 6. ст. 2. и 3. ове конвенције на одговарајући се начин примењују на подтачке а) и б) овог става.

Новчана јединица која се наводи у ставу 2. овог члана одговара количини од шездесет пет и по милиграма злата чистоће деветсто хиљада. Прерачунавање тог износа у домаћу валуту врши се по праву дотичне државе.

Обрачунавање из последње реченице става 1. овог члана и прерачунавање из става 3. овог члана, врши се на начин да се у домаћој валути државе уговорнице изрази што је могуће ближа стварна вредност, као и она изражена у обрачунској јединици у чл. 6. и 7. ове конвенције. Приликом потписивања без резерве што се тиче потврђивања, прихватања или одобрења, или приликом полагања исправе које се предвиђа у члану 16. ове конвенције, као и сваки пут када се мења начин обрачунавања или вредност њихове домаће валуте у односу на обрачунску јединицу или новчану јединицу, државе уговорнице ће обавестити депозитара о начину обрачунавања из става 1. овог члана, или резултате прерачунавања према ставу 3. овог члана, у зависности од случаја.

Стицај потраживања

Члан 9.

Границе одговорности обрачунате у складу са одредбама члана 6. ове конвенције, примјењују се на збир свих потраживања која су настала из истог догађаја.

(а) према лицу или лицима из члана 1. став 2. ове конвенције, и према сваком лицу за чије радње, пропусте или грешке он или они одговарају; или

(б) према власнику брода који пружа услуге спасавања са тог брода и према спасиоцу или спасиоцима који делују са тог брода и према сваком лицу за чије радње, пропусте или грешке он или они одговарају; или

(ц) према спасиоцу или спасиоцима који делују с тог брода или који делују само на броду коме су или с обзиром на којег су пружене услуге спасавања и према сваком лицу за чије радње, пропусте или грешке он или они одговарају.

Границе одговорности обрачунате у складу са одредбама члана 7. ове конвенције, примењују се на збир свих потраживања која могу да настану из истог догађаја према лицу или лицима из члана 1. став 2. ове конвенције, у односу на брод из члана 7. ове конвенције, и према сваком лицу за чије радње, пропусте или грешке он или они одговарају.

Ограничење одговорности без оснивања фонда ограничења

Члан 10.

Позивање на ограничење одговорности могуће је чак и ако није основан фонд ограничене одговорности у складу са одредбама члана 11. ове конвенције. Међутим, свака држава уговорница може предвидети домаћим правом да се, у случају када је тужба поднета пред њеним судом да би се остварило потраживање које је подлежно ограничењу, лице које одговара може остварити право на ограничење одговорности само ако је основан фонд ограничене одговорности у складу са одредбама ове конвенције или ако је основан у време када се позива на право ограничења одговорности.

Ако се тражи ограничење одговорности, а фонд ограничене одговорности није основан, примењују се одредбе члана 12. ове конвенције.

Правила поступка у примени овог члана уређују се у складу с домаћим правом државе уговорнице у којој је тужба поднета.

Глава III

ФОНД ОГРАНИЧЕЊА

Оснивање фонда

Члан 11.

Свако лице које би могло да буде одговорно у спору може основати фонд код суда или неког другог надлежног органа у свакој држави уговорници у којој је поднета тужба у односу на потраживања која подлежу ограничењу. Фонд се оснива у висини износа обрачунатих према чл. 6. и 7. ове конвенције, на начин који се примењује на потраживања за које лице које оснива фонд може одговарати, увећане за камате које теку од дана догађаја из којег је настала одговорност до дана оснивања фонда. Сваки тако основан фонд на располагању је само за исплате потраживања за које је дозвољено позивање на ограничење одговорности.

Фонд се може основати било полагањем износа, или пружањем јемства које је прихватљиво према праву државе уговорнице где је фонд основан и које се сматра одговарајућим од суда или другог надлежног органа.

Фонд који оснује једно од лица из члана 9. став 1. тач. а), б) или ц), или члана 9. став 2. ове конвенције, или њихов осигуратељ, сматра се као да је основан од свих лица из члана 9. став 1. тач. а), б) или ц) или става 2 ове конвенције.

Деоба фонда

Члан 12.

Изузетно од одредаба члана 6. ст. 1, 2. и 3. и члана 7. ове конвенције, фонд се дели између поверилаца сразмерно износу њихових признатих потраживања према фонду.

Ако је пре деобе фонда лице које одговара, или његов осигуратељ, намирио неко потраживање према фонду, то лице, до износа који је исплатио, суброгацијом стиче права које би лице тако намирено могло користити према овој конвенцији.

Правом суброгације из става 2. овог члана, могу се такође користити и друга лица, осим горе наведених, за сваки износ накнаде коју исплате, али само толико колико је таква суброгација допуштена према домаћем праву које се примењује.

Ако лице које одговара, или друго лице, утврди да би касније био дужан да плати износ накнаде у погледу које се могао користити правом суброгације према ст. 2. и 3. овог члана, да је овај износ плаћен пре деобе фонда, суд или други надлежни орган државе у којој је фонд основан може одредити да се привремено издвоји одговарајући износ како би се омогућило том лицу да касније оствари своја права према фонду.

Спречавање других захтева

Члан 13.

Ако је фонд ограничења основан у складу са одредбама члана 11. ове конвенције, било које лице које је истакло потраживање према фонду не може да оствари права у односу на такво потраживање према осталој имовини лица у чије је име фонд основан.

Након оснивања фонда ограничења у складу са одредбама члана 11. ове конвенције, сваки брод или друга имовина која припада лицу у чију је корист фонд основан, а која је заустављена или заплена на подручју надлежности државе уговорнице ради потраживања које се може намирити из фонда, или било које пружено јемство, може се ослободити одлуком суда или другог надлежног органа те државе. Међутим, такво ослобођење увек се одређује ако је фонд ограничења основан:

а) у луци у којој је догађај настао, или – ако је настао изван луке – у следећој

успутној луци; или

б) у луци искрцаја за потраживања због смрти или телесних повреда; или

ц) у луци искрцаја за потраживања због оштећења; или

д) у држави у којој је заустављање извршено.

Одредбе ст. 1. и 2. овог члана примењују се само ако поверилац може да истакне потраживање према фонду ограничења код суда који управља тим фондом, а из тога фонда се стварно може подмирити такво потраживање.

Право које се примењује

Члан 14.

У складу са одредбама ове главе, на правила о оснивању и деоби фонда ограничења, као и на поступак с тим у вези, примењује се право државе у којој је фонд основан.

Глава IV.

ДОМЕН ПРИМЕНЕ

Члан 15.

Ова конвенција се примјењује увек када неко лице из члана 1. ове конвенције тражи да ограничи своју одговорност пред судом једне од држава уговорница, или покушава да ослободи брод или неку другу заплена имовину

или јемство пружено пред судом те државе. Међутим, свака држава уговорницу има право да потпуно или делимично искључи од примене ове конвенције свако лице из члана 1. ове конвенције, које у тренутку када се позива на одредбе ове конвенције пред судом те државе нема своје стално пребивалиште у једној од држава уговорница, или нема своје главно средиште у једној од држава уговорница или чији брод, због којег се то лице позива на ограничење одговорности или тражи његово ослобођење, горе наведеног дана, не вије заставу једне од држава уговорница.

Држава уговорница може прописати, изричитим одредбама националног права, да се систем ограничења одговорности примењује на бродове:

а) који су према праву те државе, намењени пловидби на унутрашњим водама;

б) који имају мање од 300 регистарских тона.

Држава уговорница која се користи правом избора који је предвиђен овим чланом, дужна је да обавести депозитара о ограничењима одговорности која су прихваћена у њеном националном праву или о томе да таква ограничења нису предвиђена.

Држава уговорница може прописати, изричитим одредбама националног права, да се систем ограничења одговорности примењује на потраживања која су настала из догађаја у којима нису у било ком случају укључени интереси лица која су држављани других држава уговорница.

Судови једне од држава уговорница неће примењивати ову конвенцију на бродове изграђене или преуређене за операције бушења када они обављају те радње:

а) када је држава уговорница утврдила националним правом вишу границу одговорности од ограничења које је иначе предвиђено у члану 6. ове конвенције; или

б) када та држава приступи као странка некој међународној конвенцији која уређује систем одговорности у односу на такве бродове.

У случају из става 5. тачка а) овог члана, та држава дужна је да обавести депозитара.

Ова конвенција се не примењује на:

а) лебделице;

б) пловеће платформе које се користе за истраживање и искоришћавање природних богатстава морског дна и подморја.

Глава V

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Потписивање, потврђивање и приступање

Члан 16.

Ова конвенција отворена је за потписивање свим државама у седишту Међувладине поморске саветодавне организације (у даљем тексту: „Организација“) од 1. фебруара 1977. године до 31. децембра 1977. године, а затим остаје отворена за приступање.

Свака држава може постати странка ове конвенције:

а) потписивањем без резерве у погледу потврђивања, прихватања или одобрења; или

б) потписивањем уз резерву потврђивања, прихватања или одобрења; или

ц) приступањем.

Потврђивање, прихватање, одобрење и приспутање врши се полагањем одговарајуће исправе Генералном секретару Организације (у даљем тексту „генерални секретар“).

Ступање на снагу

Члан 17.

Ова конвенција ступа на снагу првог дана у месецу након истека једне године рачунајући од дана када ју је дванаест држава потписало без резерве у погледу потврђивања, прихватања или одобрења или су положили потребне исправе о потврђивању, прихватању, одобрењу или приступању.

За државу која положи исправу потврђивања, прихватања или одобрења или приступања, или потписује без резерве у погледу потврђивања, прихватања или одобрења, пошто су испуњени услови за ступање на снагу, али пре дана ступања на снагу, потврђивање, прихватање, одобрење или приступање или потписивање без резерве у погледу потврђивања, прихватања или одобрења производи дејство на дан ступања на снагу ове конвенције или првог дана у месецу након истека деведесетог дана од дана потписивања или полагања исправе, у зависности од тога шта је касније.

За сваку државу која касније постане странка ове конвенције, Конвенција ступа на снагу првог дана у месецу након истека периода од деведесет дана рачунајући од дана када је та држава положила своју исправу.

У погледу односа између држава које су потврдиле, прихватиле или одобриле ову конвенцију или су јој приступиле, ова конвенција мења и укида Међународну конвенцију о ограничењу одговорности власника морских бродова, усвојену у Бриселу, 10. октобра 1957. године, и Међународну конвенцију о изједначавању неких правила о ограничењу одговорности власника морских бродова, усвојену у Бриселу, 25. августа 1924. године.

Резерве

Члан 18.

Свака држава може, у тренутку потписивања, потврђивања, прихватања, одобрења или приступања, да резервише право да искључи примену члана 2. тач. д) и е). Није допуштена ниједна друга резерва која се односи на битне одредбе ове конвенције.

Резерве које се ставе у тренутку потписивања подложне су потписивању у тренутку потврђивања, прихватања или одобрења.

Свака држава која је ставила резерве на ову конвенцију може их повући било када путем нотификације која се упућује генералном секретару. Такво повлачење има дејство од дана када је примљена нотификација. Ако се у нотификацији значи да повлачење резерве има дејство на дан који је у њој прецизиран, а тај дан је касније од дана када је нотификацију примио генерални секретар, повлачење има дејство на каснији дан.

Отказивање

Члан 19.

Свака држава уговорница може да откаже ову конвенцију у сваком тренутку након истека рока од годину дана од дана када је ова конвенција ступила на снагу за ту државу.

Отказивање се врши полагањем исправе код генералног секретара.

Отказивање има дејство првог дана у месецу након истека једне године рачунајући од дана полагања исправе или истеком каснијег периода који се може у исправи означити.

Измена и допуна

Члан 20.

Организација може да сазове конференцију ради измене или допуне ове конвенције.

Организација сазива конференцију држава уговорница ове конвенције за њену измену или допуну на захтев најмање једне трећине држава.

Свака исправа о потврђивању, прихватању, одорењу или приступању која је положена пошто је ступила на снагу нека измена ове конвенције, примењује се на измењени текст Конвенције, осим ако не постоји супротна изричита одредба у исправи.

Измена износа ограничења и обрачунских јединица или новчаних јединица

Члан 21.

Без обзира на одредбе члана 20. ове конвенције, конференција која је сазвана с циљем измена износа одређених у чл. 6. и 7. и у члану 8. став 2. ове конвенције, или ради замене једне или обе обрачунске јединице одређене у члану 8. ст. 1. и 2. ове конвенције, с другим јединицама, сазива се од Организације у складу са ст. 2. и 3. овог члана. Измена износа извршава се само због значајне промене у њиховој вредности.

Организација сазива конференцију на захтев најмање једне четвртине држава уговорница.

Одлука о измени износа или о измени обрачунских јединица другим јединицама усваја се већином од две трећине држава уговорница које су присутне и гласају на конференцији.

Свака држава која положи своју исправу о потврђивању, прихватању, одобрењу или приступању Конвенцији након ступања на снагу измена, примењује ову конвенцију како је измењена.

Депозитар

Члан 22.

Ова Конвенција депонује се код генералног секретара.

Генерални секретар је дужан да:

а) преда оверене копије ове конвенције свим државама које су позване да учествују на Конференцији о ограничењу одговорности за поморска потраживања и свакој држави која приступа овој конвенцији;

б) обавести све државе које су потписале ову конвенцију или су јој приступиле:

(i) о сваком новом потпису и сваком депозиту исправе и о свакој резерви, а такође и о дану када су такав потпис или депозит уследили;

(ii) о дану ступања на снагу ове конвенције или о свакој измени Конвенције;

(iii) о сваком отказу ове конвенције и о дану његовог дејства;

(iv) о свакој измени која је прихваћена према чл. 20. или 21. ове конвенције;

(v) о сваком обавештењу које се захтева на основу било ког члана ове конвенције.

Након ступања на снагу ове конвенције, оверену копију генерални секретар предаје Секретаријату Уједињених нација ради регистрације и објављивања у складу са чланом 102. Повеље Уједињених нација.

Језици

Члан 23.

Ова Конвенција састављена је у једном оригиналу на енглеском, француском, руском и шпанском језику, при чему је сваки текст једнако веродостојан.

САСТАВЉЕНО У ЛОНДОНУ, 19. новембра 1976. године

У ПОТВРДУ НАВЕДЕНОГ су доле потписани представници, за то прописано овлашћени од својих влада, потписали ову конвенцију.

ПРОТОКОЛ ИЗ 1996. ГОДИНЕ О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА КОНВЕНЦИЈЕ О ОГРАНИЧЕЊУ ОДГОВОРНОСТИ ЗА ПОМОРСКА ПОТРАЖИВАЊА

ДРЖАВЕ УГОВОРНИЦЕ ОВОГ ПРОТОКОЛА,

СМАТРАЈУЋИ пожељним да се изврши измена и допуна Конвенције о ограничењу одговорности за поморска потраживања, усвојена у Лондону 19. новембра 1976. године, у сврху побољшања накнаде штете и увођења поједностављеног поступка измена износа ограничења,

СПОРАЗУМЕЛЕ СУ СЕ о следећем:

Члан 1.

У сврху овог Протокола:

1. “Конвенција” значи Конвенције о ограничењу одговорности за поморска потраживања, усвојена 1976. године;
2. “Организација” значи Међународна поморска организација;
3. “Генерални секретар” значи генерални секретар Организације.

Члан 2.

Члан 3. тачка а) Конвенције замењује се следећим текстом:

„а) потраживања из наслова помоћи или спашавања, укључујући потраживање за посебну накнаду у складу са одредбама члана 14. Међународне конвенције о спасавању, усвојену 1989. године, или потраживања за допринос у заједничкој хаварији;

Члан 3.

Члан 6. став 1. Конвенције замењује се следећим текстом:

„Границе одговорности за потраживања, осим оних које су наведене у члану 7. ове конвенције, која произилазе из једног појединачног догађаја, обрачунавају се на следећи начин:

а) у погледу потраживања због смрти или телесних повреда,

(i) 2 милиона обрачунских јединица за брод с тонажом која не прелази 2.000 тона.

(ii) за брод с тонажом која прелази горе наведени износ, обрачунава се следећи износ као додатак износу у подтачки (i):

За сваку тону од 2.001 до 30.000 тона - 800 обрачунских јединица;

За сваку тону од 30.001 до 70.000 тона - 600 обрачунских јединица; и

За сваку тону од 70.000 – 400 обрачунских јединица; и

б) у погледу осталих потраживања;

(i) 1 милион обрачунских јединица за брод с тонажом која не прелази 2.000 тона,

(ii) за брод с тонажом која прелази горе наведени износ обрачунава се следећи износ као додатак износу у подтачки (i):

за сваку тону од 2.001 до 30.000 тона – 400 обрачунских јединица;

за сваку тону од 30.001 до 70.000 тона – 300 обрачунских јединица, и

за сваку тону која прелази 70.000 тона – 200 обрачунских јединица.

Члан 4.

Члан 7. став 1. Конвенције замењује се следећим текстом:

„У случају потраживања због смрти или телесних повреда путника на броду, која су настала из истог догађаја, граница одговорности власника брода је износ од 175.000 обрачунских јединица помножених бројем путника које је брод овлашћен да превози на основу бродске исправе.“

Члан 5.

Члан 8. став 2. Конвенције замењује се следећим текстом:

„Међутим, државе које нису чланице Међународнога монетарног фонда и чија права не допуштају примену одредаба става 1. овог члана, могу, приликом потписивања без резерве у погледу потврђивања, прихватања или одобрења или приликом потврђивања, прихватања, одобрења или приступања или било када након тога, да изјаве да се граница одговорности предвиђена у овој конвенцији, која се примењује на њихову подручју, утврђује на следећи начин:

(а) у погледу члана 6. став 1. тачка а) на износ од:

(i) 30 милиона новчаних јединица за брод с тонажом која не прекорачује 2.000 тона;

(ii) за брод с тонажом која прелази горе наведени износ, обрачунава се следећи износ као додатак износу у подтачки (i):

за сваку тону од 2.001 до 30.000 тона – 12.000 новчаних јединица;
за сваку тону од 30.001 до 70.000 тона – 9.000 новчаних јединица; и
за сваку тону од 70.000 – 6.000 новчаних јединица; и

(б) у погледу члана 6. став 1. тачка б), на износ од:

(i) 15 милиона новчаних јединица за брод с тонажом која не прелази 2.000 тона;

(ii) за брод с тонажом која прекорачује горе наведени износ, обрачунава се следећи износ као додатак износу у подтачки (i):

за сваку тону од 2.001 до 30.000 тона – 6.000 новчаних јединица;
за сваку тону од 30.001 до 70.000 тона – 4.500 новчаних јединица;
за сваку тону која прелази 70.000 тона – 3.000 новчаних јединица; и

(ц) у погледу члана 7. става 1. на износ од 2.625.000 новчаних јединица помножених бројем путника које је брод овлашћен да превози на основу бродске исправе.

Одредбе члана 6. ст. 2. и 3. ове конвенције на одговарајући се начин примењују на подтачке а) и б) овог става.

Члан 6.

Следећи текст се додаје као став 3б у члану 15. Конвенције:

„Без обзира на износе ограничења одговорности који су прописани у члану 7. став 1. ове конвенције, држава уговорница може посебним одредбама свог националног права прописати границу у погледу одговорности за потраживања у случају смрти или телесне повреде путника на броду, под условом да та национална граница одговорности, ако постоји, није нижа од оне прописане у члану 7. став 1. ове конвенције. Држава уговорница која искористи

могућност предвиђену овим ставом обавестиће генералног секретара о усвојеној граници одговорности или о чињеници да она не постоји.”

Члан 7.

Члан 18. став 1. Конвенције замењује се следећим текстом:

„Свака држава може, у тренутку потписивања, потврђивања, прихватања, одобрења или приступања, да резервише право да:

а) искључи примену члана 2. став 1. тач. д) и е);

б) искључи потраживања за штете у смислу Међународне конвенције о одговорности и накнади за штете у вези са превозом опасних и загађујућих материја морем, усвојену 1996. године, са накнадним изменама и допунама или протоколима уз њу.

Није допуштена ниједна друга резерва која се односи на битне одредбе ове конвенције.

Члан 8.

Измена граница одговорности

На захтев најмање половине али ни у којем случају мање од шест држава уговорница овог Протокола, генерални секретар ће свим чланицама Организације и свим државама уговорницама доставити сваки предлог за измену граница одговорности, укључујући франшизе, утврђених у ставу 1. члана 3., ставу 1. члана 4.2., ставу 1. члана 7. и у члану 8. Конвенције, како је измењена и допуњена овим Протоколом.

Свака измена предложена и достављена на горе предвиђени начин подноси се Правном комитету Организације (у наставку: Правни комитет) на разматрање најмање шест месеци након датума њеног достављања.

Све државе уговорнице Конвенције, измењене и допуњене овим Протоколом, без обзира да ли су чланице Организације, имају право да учествују у поступку разматрања и усвајања измена пред Правним комитетом.

Измене се усвајају двотрећинском већином држава уговорница Конвенције, измењене и допуњене овим Протоколом, које су присутне и гласају у Правном комитету проширеноме на начин који је предвиђен у ставу 3. под условом да барем једна половина држава уговорница Конвенције, измењене и допуњене овим Протоколом, буде присутна у време гласања.

Када поступа по предлогу за измену граница одговорности, Правни комитет ће узети у обзир искуство са незгодама, а нарочито износ штете која произлази из њих, промене у новчаним вредностима и утицај предложене измене на трошкове осигурања.

(а) Ниједна измена граница одговорности на основу овог члана не може се разматрати пре протекла рока од пет година од датума када је овај Протокол отворен за потписивање као ни пре протекла рока од пет година од датума ступања на снагу претходне измене усвојене на основу овог члана.

(б) Ниједна граница одговорности се не може повећати тако да пређе износ који одговара граници утврђеној у Конвенцији, како је измењена и допуњена овим Протоколом, увећан за шест посто годишње, израчунато на сложеној основи од датума када је овај Протокол отворен за потписивање.

(ц) Ниједна граница одговорности се не може повећати тако да пређе износ који одговара граници утврђеној у Конвенцији, како је измењена и допуњена овим Протоколом, помножено са три.

Организација ће обавестити све државе уговорнице о свакој измени усвојеној у складу са ставом 4. Сматраће се да је измена прихваћена након протекла рока од осамнаест месеци након датума обавештења, осим ако у том року најмање једна четвртина држава које су биле државе уговорнице у време усвајања измене обавести генералног секретара да не прихватају измену, и у том случају је измена одбијена и без дејства.

Измена за коју се сматра да је прихваћена у складу са ставом 7. ступа на снагу осамнаест месеци након њеног прихватања.

Измена обавезује све државе уговорнице, осим ако откажу овај Протокол у складу са чланом 12. ст. 1. и 2. најмање шест месеци пре ступања на снагу те измене. Такво отказивање производи дејство у тренутку ступања измене на снагу.

Када је измена усвојена, али рок од осамнаест месеци за њено прихватање још није протекло, држава која постане држава уговорница у току тог периода биће обавезана том изменом ако она ступи на снагу. Држава која постане држава уговорница након протекла тог периода биће обавезана изменом која је прихваћена у складу са ставом 7. У случајевима наведеним у овом ставу, држава постаје обавезана изменом када та измена ступи на снагу или када овај Протокол ступи на снагу у погледу те државе, ако је то касније.

Члан 9.

Међу уговорницама овог протокола, Конвенција и овај протокол сматраће се и тумачити заједно као јединствен инструмент.

Држава која је страна уговорница овог протокола, али није страна уговорница Конвенције, биће везана одредбама Конвенције измењене и допуњене овим протоколом само према другим државама уговорницама Протокола, али не и према државама уговорницама само Конвенције.

Конвенција, како је измењена и допуњена овим протоколом, примењиваће се само на потраживања која произилазе из догађаја који су настали након ступања на снагу овог протокола у односу на све његове државе уговорнице.

Ништа у овом протоколу неће имати утицај на обавезе државе која је истовремено страна уговорница Конвенције и овог протокола у погледу државе која је страна уговорница Конвенције али не и овог протокола.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Потписивање, ратификација и приступање

Члан 10.

Овај протокол биће отворен за потписивање свим државама у седишту Организације, од 1. октобра 1996. године до 30. септембра 1997. године.

Свака држава може изразити сагласност да буде обавезана овим протоколом:

а) потписивањем без резерве у погледу потврђивања, прихватања или одобрења, или

б) потписивањем уз обавезу потврђивања, прихватања или одобрења, или

ц) приступањем.

Потврђивање, прихватање, одобрење или приступање врши се полагањем одговарајуће исправе Генералном секретару.

Сваки инструмент потврђивања, прихватања, одобрења или приступања који је депонован након ступања на снагу измена и допуна Конвенције, како је измењена и допуњена овим протоколом, сматраће се да се примењује на Конвенцију, како је измењена и допуњена тим изменама и допунама.

Члан 11.

Овај протокол ступа на снагу деведесет дана од дана када је десет држава изразило своју сагласност да буде обавезана њим.

За сваку државу која је изразила своју сагласност да буде обавезана овим протоколом након испуњења услова за ступање на снагу из става 1. овог члана, овај протокол ступа на снагу деведесет дана од дана када је изражена таква сагласност.

Отказивање

Члан 12.

Свака држава уговорница може отказати овај протокол у било ком тренутку након датума када овај протокол ступи на снагу за ту државу.

Отказивање се врши полагањем исправе са таквим дејством код генералног секретара.

Отказивање производи дејство дванаест месеци након полагања исправе о отказивању код генералног секретара или протеком дужег периода који је наведен у тој исправи.

Међу државама уговорницама овог протокола, отказивање Конвенције у складу са њеним чланом 19. од стране било које од њих, ни на који начин се неће тумачити као отказивање Конвенције како је измењена и допуњена овим протоколом.

Измене и допуне

Члан 13.

Организација може сазвати конференцију у циљу измене или допуне овог протокола.

Организација ће сазвати конференцију држава уговорница овог протокола у циљу његове измене или допуне на захтев најмање трећине држава уговорница.

Депозитар

Члан 14.

Овај протокол, као и свака измена усвојена на основу члана 8. биће депонована код генералног секретара.

Генерални секретар:

(а) обавештава све државе које су потписале овај протокол или му приступиле:

(i) о сваком новом потписивању или полагању исправа о потписивању, прихватању, одобрењу или приступању, као и о датуму извршења тих радњи;

(ii) о свакој изјави или обавештењу датом на основу члана 8. став 2. Конвенције, како је измењена и допуњена овим протоколом, као и члана 8. став 4. Конвенције;

(iii) о датуму ступања на снагу овог протокола;

(iv) о сваком предлогу за измену граница одговорности који је поднет у складу са чланом 8. став 1;

(v) о свакој измени која је усвојена у складу са чланом 8. став 4;

(vi) о свакој измени која се сматра прихваћеном на основу члана 8. став 7, као и о датуму када та измена ступа на снагу у складу са ст. 8. и 9. наведеног члана;

(vii) о депоновању сваке исправе о отказивању овога протокола као и о датуму када је та исправа депонована као и о датуму када отказивање ступа на снагу;

(б) доставља оверене фотокопије овог протокола свим државама које су га потписале или су му приступиле.

Одмах након ступања на снагу овог протокола, генерални секретар ће његов текст доставити секретаријату Уједињених нација ради регистрације и објављивања у складу са чланом 102. Повеље Уједињених нација.

Члан 15.

Овај протокол је сачињен у једном оригиналном примерку на арапском, кинеском, енглеском, француском, руском и шпанском језику, од којих је сваки текст једнако веродостојан.

САЧИЊЕНО У ЛОНДОНУ другог маја хиљадудеведестотина деведесет и шесте.

У ПОТВРДУ НАВЕДЕНОГ су доле потписани представници, за то прописано овлашћени од својих влада, потписали овај протокол.

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о потврђивању Конвенције о ограничењу одговорности за поморска потраживања, усвојене 1976. године и Протокола из 1996. године о изменама и допунама Конвенције о ограничењу одговорности за поморска потраживања, усвојене 1976. године, садржан је у члану 99. став 1. тачка 4. Устава Републике Србије према којем Народна скупштина потврђује међународне уговоре када је законом предвиђена обавеза њиховог потврђивања.

2. РАЗЛОЗИ ЗА ПОТВРЂИВАЊЕ КОНВЕНЦИЈЕ

Институт ограничења одговорности бродовласника, односно бродара један је од основних принципа одговорности у поморском праву и праву унутрашње пловидбе и једна од најважнијих карактеристика ове гране права. Како у поморском праву тако и праву унутрашње пловидбе бродовласник, односно бродар је носилац и уговорне и вануговорне одговорности. Уговорна одговорност постоји, у првом реду, за неизвршење или неуредно извршење уговора о превозу робе, али и за неизвршење или неуредно извршење уговора о превозу путника, уговора о тегљењу и других уговора. Бродовласник, односно бродар, одговара и за неизвршење својих других уговорних обавеза, као што су оне према члановима посаде, према агентима и другим посредницима и помоћницима поморског пословања. С друге стране, брод својом активношћу може да причини и бројне вануговорне штете (штете настале из судара, загађења животне средине, штете нанете лукама, пресецање подводних каблова и цевовода. За своје уговорне делатности бродовласник, односно бродар, одговара по принципу претпостављене кривице док у случајевима вануговорне одговорности одговара по принципу каузалне кривице. Укупност бродовласникове, односно бродареве уговорне и вануговорне одговорности уобичајно се назива његовом општом, односно глобалном одговорношћу.

Институт ограничења одговорности бродовласника, односно возара одступа од општег принципа грађанског права о накнади штете без ограничења, односно у пуном обиму. С друге стране, предметни институт стар је колико и ова грана права. Разлога је више и могу се поделити на правне и економске. У домену правних разлога најчешће се истиче специфичан положај заповедника брода, којег карактерише далекосежна иницијатива и самосталност у односу на бродовласника, односно возара, те немогућност контроле од стране истог. Имајући у виду такав правни положај бродовласника, односно возара, сматра се штетним да се на њега примењују општа начела одговорности за дела његових намештеника. Као економски разлог најчешће се истиче да је испловљавање брода на море некада ванредно опасан подухват чији је исход по правилу неизвестан, а ризици бројни. Да је сваку штету насталу на таквим путовањима бродовласник, односно возар морао да надокнади у потпуности и с могућношћу захвата његове имовине у целини, он би брзо могао да буде доведен до економске пропасти. С друге стране, значај пловидбе са економског становишта и значаја за националне економије одувек је толико био изражен да се тако нешто није могло дозволити. Такође, систем осигурања никада не може у потпуности да покрије некада драматичне штете које могу настати па је услед тога настао један специфичан систем осигурања где се бродовласници на тзв. „узајамној основи” удружују у *P&I* клубове (*Protecting and Indemnity Clubs*) како би остварили осигурање за штете нанете трећим лицима.

Историјски посматрано, у поморском праву бродовласнику, односно бродару увек је било дозвољено да своју општу одговорност ограничи на вредност поморске имовине која је инволвирана у насталој катастрофи. С тим у вези, развила су се три система глобалног ограничења одговорности, и то: медитерански систем заснован на абандону брода и возарине повериоцима ради намирења, затим немачки систем чисте реалне одговорности по коме се извршење може спровести искључиво на поморској имовини и коначно енглески систем ограничене личне одговорности бродовласника до једног унапред утврђеног новчаног износа према бруто запремини брода. Енглески систем је касније послужио и као основа данас прихваћеном међународном систему ограничене одговорности бродовласника, односно бродара. До данас су донете три поморске конвенције у овој материји, и то: Конвенција о изједначавању неких правила о ограничењу одговорности власника морских бродова из 1924. године, а затим Конвенција о ограничењу одговорности власника морских бродова из 1957. године, чије су одредбе унете у Закон о поморској и унутрашњој пловидби.

Конвенција о ограничењу одговорности за поморска потраживања (у даљем тексту: Конвенција из 1976. године), усвојена је на Дипломатској конференцији одржаној у Лондону 1976. године, а ступила на снагу 1. децембра 1986. године. Циљ ове конвенције био је постизање већег степена међународне унификације у области ограничења одговорности бродовласника, изменама појединих решења садржаних у Конвенцији за изједначавање неких правила о ограничењу одговорности власника поморских бродова, усвојене 1924. године, која су спречавала њену ширу прихваћеност. Исто се *mutatis mutandi* односи и на решења Конвенције о ограничењу одговорности власника поморских бродова, усвојене 1957. године.

Конвенцијом из 1976. године повећане су границе одговорности бродовласника, али у мери која омогућава да се износи одговорности осигурају по разумној цени, односно премији. Успостављен је сигуран критеријум за губитак права на ограничење. Конвенција из 1976. године не односи се на танкере који подлежу систему одговорности из Конвенције о грађанској одговорности за штете проузроковане загађењем уљем, усвојену 1992. године.

Конвенција из 1976. године измењена је Протоколом из 1996. године о изменама и допунама Конвенција о ограничењу одговорности за поморска потраживања (у даљем тексту: Протокол из 1996. године). Протокол из 1996. године било је потребно донети због потребе повишења граница одговорности за поморска потраживања (депрецијација SDR 1976 – 1996. износио је 58%). Такође, Протоколом из 1996. године успостављен је једноставнији поступак за повећање висина износа одговорности. Протокол је ступио на снагу 2004.г.

Конвенција из 1976. и Протокол из 1996. су два засебна, одвојена инструмента с обзиром на државе које су се њима обвезале. Протокол из 1996. прописује да ни једна одредба тога Протокола не утјече на обвезе државе која је странка и Конвенције и Протокола с обзиром на странку Конвенције, али не и Протокола.

Лица овлашћена на ограничење одговорности

Право на ограничење одговорности изворно припада власнику брода. Конвенција из 1976. године, проширује круг лица која имају право на ограничење одговорности. Право на ограничење осим бродовласника сада имају и спашаватељ и осигуратељ одговорности. Под појмом бродовласника, Конвенција из 1976. године, осим власника брода подразумева још и оператера (бродара), чартерера и менаџера брода. Конвенција из 1976. године пружа заштиту и лицима с којима се власник брода или спашаватељ служи у свом

пословању. Ако се неко потраживање односи на лице за чије радње, пропусте и грешке одговара власник или спашаватељ, то лице је овлашћена да се користи ограничењем одговорности. Нарочито заповедник и остали чланови посаде и друга лица које раде за бродовласника ако су одговорни за потраживање, могу да ограниче своју одговорност у истој мери као и бродовласник. Услов је да су радили у оквиру својих дужности. Основни је разлог за проширење круга лица која имају право на ограничење да се спречи могућност да подносилац одштетног захтева, у намери да заобиђе бродовласника, тужи нпр. заповедника, официра, менаџера или неко друго лице које ради за бродовласника, а које би за разлику од бродовласника одговарало неограничено. Погодношћу ограничења одговорности обухваћена су само лица за чије радње и пропусте бродовласник (возар) и спашаватељ одговарају. Самостална лица за које бродовласник не одговара не улазе у појам „бродовласник“.

Позивање на ограничење одговорности не значи и признање те одговорности. Такође, осигуратељ је овлашћен да се користи повластицом ограничења у истој мери као и сам осигураник.

Потраживања која подлежу ограничењу одговорности

Сходно одредбама Конвенције из 1976. године, следећа потраживања подлежу ограничењу одговорности:

1) потраживања због смрти или телесне повреде или због губитка или оштећења имовине (укључујући и штету на лучким постројењима, базенима, прилазним пловним путевима и ознакама за пловидбу), до којих је дошло на броду или у непосредној вези са коришћењем брода или радњама спашавања, као и на посредне штете које из тога произлазе;

2) потраживања због сваке штете која произлази из закашњења у превозу морем, терета, путника или њиховог пртљага;

3) потраживања због других штета које произлазе из повреде вануговорних права, које су настале у непосредној вези с искоришћивањем брода или радњама спасавања;

4) потраживања због подизања на површину, уклањања, уништења или чињења нешкодљивим брода који је потонуо, претрпео бродолом, насукао се или је напуштен, укључујући и све што је на броду или је било на броду;

5) потраживања због уклањања, уништења или чињења нешкодљивим терета на броду;

6) потраживања другог лица, а не лица које одговара, због мера предузетих у циљу спречавања или смањења штете за коју лице које одговара може ограничити своју одговорност у складу са овом конвенцијом, и због даљих штета проузрокованих тим мерама.

С друге стране, потраживања која су изузета од могућности ограничења одговорности су:

1) потраживања из наслова спасавања или доприноса у заједничкој хаварији;

2) потраживања због штета од загађења нафтом у смислу Међународне конвенције о грађанској одговорности за штете проузроковане загађењем нафтом од 29. новембра 1969. године, или накнадних измена и допуна или Протокола уз Конвенцију који су на снази;

3) потраживања која су предмет неке међународне конвенције или националног права које уређује или забрањује ограничење одговорности за нуклеарне штете;

4) потраживања према власнику нуклеарног брода за нуклеарне штете;

5) потраживања службеника власника брода или спасиоца чији су задаци везани за службу брода или за радње спасавања, укључујући потраживања њихових наследника, правних наследника или других лица која имају основ за таква потраживања њихових наследника, правних наследника или других лица која имају основу за таква потраживања ако-према праву које се примењује на уговор о раду који је закључен између власника брода или спасиоца и таквих службеника-власник брода или спасилац немају право да ограниче своју одговорност у односу на таква потраживања, или ако је према том праву њему допуштено једино да ограничи своју одговорност у односу на таква потраживања, или ако је према том праву њему допуштено једино да ограничи своју одговорност на износ који је виши од износа предвиђеног у члану 6. ове конвенције.

Губитак права на ограничење одговорности

Конвенција из 1976. године успоставља право бродовласника на ограничење одговорности, осим ако подносилац одштетног захтева не докаже да је штета проузрокована личном квалификованом кривицом бродовласника, како је дефинисана Конвенцијом: „Лице које одговара неће имати право на ограничење ако се докаже да је штета настала као последица његове личне радње и пропуста учињени с намером да се причини та штета, или безобзирно знајући да ће штета веројатно настати“.

Из наведене дефиниције произлази да бродовласник може да изгуби право на ограничење само ако су испуњена два услова: а) штета мора да буде последица његове личне кривице б) штетна радња мора да буде учињена с намером или безобзирно знајући да ће штета веројатно настати. Терет доказивања је на подносиоцу одштетног захтева.

Основне одредбе Протокола из 1996. године

Конвенција из 1976. и Протокол из 1996. су два одвојена инструмента, с обзиром на државе које су се њима обавезале. Протокол из 1996. прописује да ни једна одредба Протокола не утиче на обавезе државе која је страна и Конвенције и Протокола, с обзиром на страну Конвенције, али не и Протокола.

Протоколом из 1996. повећане су границе одговорности за поморска потраживања. Такође, повећане су границе одговорности за мање бродове (први разред ограничења: од 2.000 т). Повећана је граница одговорности за смрт или телесне повреде путника и износи 175 000 SDR.

Успостављен је једноставнији поступак за повећање висина износа одговорности.

Протокол је ступио на снагу 2004.г.

3. ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ У ИЗВРШАВАЊУ КОНВЕНЦИЈЕ

Конвенцијом и Протоколом се не стварају финансијске обавезе за њихово извршавање.

4. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА ИЗВРШЕЊЕ КОНВЕНЦИЈЕ

За спровођење предметне конвенције и протокола нису потребна финансијска средства.